

Ç O R U M		G K L M	NUMUNE KABUL, KODLAMA, İADE VE İMHA TALİMATI	
			Doküman No	19NKRD.ST01
			Yayın Tarihi	02.09.2013
			Rev. No	04
			Rev. Tarihi	17.11.2017
Sayfa	1 / 7			

1. AMAÇ VE KAPSAM:

ÇGKL'ye müşteri tarafından elden getirilen, posta veya kargo ile gönderilen numunelerin kabulündeki uygulanacak işlemleri, hazırlanması, kodlanması, dağıtımı, iadesi, muhafazası ve imhası ile ilgili işlemlerini kapsar.

2. SORUMLULAR:

- NKRD Personeli

3. KISALTMALAR VE TANIMLAR:

- **ÇGKL:** Çorum Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü
- **NKRD:** Numune Kabul ve Rapor Düzenleme Birimi
- **MBL:** Mikrobiyolojik Analiz Laboratuvarı
- **FAL:** Fiziksel Analiz Laboratuvarı
- **KAL :** Kimyasal Analiz Laboratuvarı
- **KKL :** Katkı Kalıntı Laboratuvarı
- **YAL :** Yem Analiz Laboratuvarı
- **BS :** Birim Sorumlusu
- **GGBS :** Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi
- **EBYS : Elektronik Belge Yönetim Sistemi**
- **GKLS : Gıda Kontrol Laboratuvar Sistemi**
- **İkincil Numune:** Numunenin çeşitli nedenlerden dolayı (müşteri itirazı, geriye yönelik kontrol vb.) tekrar analiz edilebilmesi amacıyla laboratuvar tarafından ayrılan kısmıdır.
- **Müşteri:** Analiz yaptırmak amacıyla laboratuvarımıza numune getiren Kurum/Kuruluş/Kişi'dir.
- **GTHB Numunesi:** GTHB İl ve İlçe Müdürlükleri Denetçileri tarafından denetim, ithalat, ihracat, izleme vb. amacıyla alınan ve analiz edilmek üzere laboratuvara getirilen numunelerdir.
- **Resmi İstek Numunesi:** Türk Silahlı Kuvvetleri, Toprak Mahsülleri Ofisi gibi GTHB dışındaki diğer resmi kuruluşlar tarafından ücreti karşılığında analiz edilmek üzere laboratuvara getirilen numunelerdir.
- **Özel İstek Numunesi:** Gerçek/tüzel kişi kurum ve kuruluşlardan ücreti karşılığında analiz edilmek üzere laboratuvara getirilen numunelerdir.

HAZIRLAYAN Gazi ERGÜL KYB Sorumlusu	KONTROL EDEN Gazi ERGÜL KYB Sorumlusu	ONAYLAYAN Erol MATPAN Müdür V.
--	--	---

Ç O R U M		G K L M	NUMUNE KABUL, KODLAMA, İADE VE İMHA TALİMATI	Doküman No	19NKRD.ST01
			Yayın Tarihi	02.09.2013	
			Rev. No	04	
			Rev. Tarihi	17.11.2017	
			Sayfa	2 / 7	

4. UYGULAMALAR:

4.1. Numune Kabulü

4.1.1. Genel Hükümler

Talep, teklif ve sözleşmelerin gözden geçirilmesi prosedürüne uygun olarak alınan talepler doğrultusunda gelen numuneler NKRD personeli tarafından kabul edilir. Ancak talep edilen analizlerden bazılarının yapılabilirliği söz konusu ise; NKRD tarafından yapılabilen ve yapılamayan analizlerle ilgili olarak müşteri bilgilendirilir ve müşteri talebi doğrultusunda numune iadesi veya sadece yapılabilir analizler için numune kabulü yapılır.

Ambalaj Kontrolü:

Gelen numunelerde, ilk önce numunelerin ambalaj materyallerinin kontrolü aşağıdaki hususlar dikkate alınarak yapılır:

- **Kutular (plastik, karton, strafor, vb.):** Tümüyle kapalı olmalı, kesinlikle yırtık ve delik olmamalıdır.
- **Torbalar (plastik torba, bez torba):** Ağızları muntazam şekilde kapatılmış olmalı, yırtık ve delik olmamalıdır.
- **Cam kavanoz:** Kapağı tam kapalı olmalı, çatlak ve kırık olmamalıdır.
- **Mikrobiyolojik analizi istenen numuneler:** Orijinal ambalaj içerisinde veya steril kaplara alınmış olmalıdır. Orijinal ambalajı olmayan ürünlerden numune almak için steril kap laboratuvarından temin edilebilir. Ancak su numunelerinde steril şişeler mutlaka laboratuvarından temin edilmelidir.

4.1.2. Sıcaklık Kontrolü:

GTHB tarafından laboratuvarımıza getirilen numuneler için “Gıda Güvenliği ve Kalitesinin Denetimi ve Kontrolüne Dair Talimatı”nda belirten kurallar uygulanır. Bu kurallara uymayan numuneler kabul edilmez.

Resmi İstek ve Özel İstek kapsamında getirilen numunelerde aranan özellikler:

- Mikrobiyolojik analizler için getirilen numuneler; numune alım saati tanımlanmış ise, numune alımını takiben en geç 8 saat içinde (sütlerde bu süre en geç 4 saattir) laboratuvara ulaştırılmalıdır.
- Mikrobiyolojik analiz amacıyla getirilen numunelerde; soğukta muhafaza gerekiyorsa, soğuk zincir kırılmadan laboratuvara ulaştırılmalıdır.
- Ayrıca; gıda maddesine ait etiket üzerinde özel muhafaza koşulları belirtilmiş ise bu koşullara uyulmalıdır.

Uygun olmayan koşullarda getirilen numuneler kabul edilmez ve Numune Ret Tutanağı ile iade edilir.

HAZIRLAYAN Gazi ERGÜL KYB Sorumlusu	KONTROL EDEN Gazi ERGÜL KYB Sorumlusu	ONAYLAYAN Erol MATPAN Müdür V.
--	--	---

Ç O R U M		G K L M	NUMUNE KABUL, KODLAMA, İADE VE İMHA TALİMATI	Doküman No	19NKRD.ST01
				Yayın Tarihi	02.09.2013
				Rev. No	04
				Rev. Tarihi	17.11.2017
				Sayfa	3 / 7

4.1.3. Evrak Kontrolü:

Yapılan ön kontrol sonucunda uygun bulunan numuneler için evrak kontrolü NKRD tarafından yapılır. Tabloda belirtilen evraklar eksiksiz olarak bulunmalıdır. Numunelerin ücretlendirilip ücretlendirilmeyeceği de Tablo yardımıyla belirlenir.

Numune Türü	Üst Yazı	Numune Alma Tutanağı ve Etiketi	Analiz Talep Formu/Dilekçe	Ücret
Denetim (Gıda - Yem)	+	+	-	-
Zehirlenme Vakaları	+	+	-	-
İthalat / İhracat	+	+	-	+
Özel İstek	-	-	+	+
Resmi İstek	+	-	-	+

GTHB numunelerinde üst yazıda; sayı, tarih ve istenilen analizler belirtilmiş olmalıdır. Getirilen numune ile evraklarda belirtilmiş olan parti numaralarının aynı olması gerekmektedir. Farklı numune partilerini temsil ediyorsa, her parti için ayrı numune alma tutanağı ve etiketi düzenlenmelidir. Plastik mühür numarası ile numune alma tutanağı ve etiketine yazılan plastik mühür numarasının aynı olup olmadığının kontrolü yapılır. Müşteri analizden sonra kalan numunenin iade edilmesini talep ederse, üst yazıda ya da ekinde açıkça belirtilmelidir. Yukarıda belirtilen kontroller sonrası eksiklikler varsa; numune bekletilir. İlgili İl Müdürlüğüyle irtibata geçilir. Sorun halledildikten sonra işlemlere devam edilir.

Özel İstek numunelerinde analiz talep formunda/dilekçede talep edilen analizler ve analizden sonra kalan numunenin iade talebinin olup olmadığı açıkça ifade edilmelidir.

Resmi istek ve özel istek analiz raporlarında; ilgili mevzuata göre değerlendirme, İngilizce rapor ve fazla analiz raporu nüshası talep edilirse üst yazı/dilekçe/Analiz Talep Formu'nda belirtilmelidir.

4.1.4. Ücretlendirme:

İthalat, ihracat, resmi istek ve özel istek numuneleri için; Analiz Ücret Listesi esas alınarak ücret hesaplanır. Hesaplanan toplam ücrete göre, ödeme elden yapılacak ise tahsile yetkili personel alındı makbuzunu keser.

Analiz ücreti Döner Sermaye İşletmesinin banka hesabına yatırılacaksa, ücretin yatırıldığını gösterir banka dekontu NKRD'ye iletilir. Analiz ücreti ödenmeyen özel istek numuneleri analize alınmaz.

HAZIRLAYAN Gazi ERGÜL KYB Sorumlusu	KONTROL EDEN Gazi ERGÜL KYB Sorumlusu	ONAYLAYAN Erol MATPAN Müdür V.
--	--	---

Ç O R U M		G K L M	NUMUNE KABUL, KODLAMA, İADE VE İMHA TALİMATI	Doküman No	19NKR.D.ST01
				Yayın Tarihi	02.09.2013
				Rev. No	04
				Rev. Tarihi	17.11.2017
				Sayfa	4 / 7

4.1.5. Analiz için gelen numune, yukarıda belirtilen durumlardan herhangi birini taşıyor ise Numune Ret Tutanağı düzenlenerek numune reddedilir.

4.1.6. ÇGKL'ye zehirlenme v.b. gibi acil durumlar haricinde mesai saatleri dışında numune kabul edilmez. Zehirlenme v.b.acil durumlarda mesai saatleri dışında gelen numunelerde; numune; üst yazıyla, üst yazının olmadığı durumlarda tutanakla kabul edilir. Tutanakta talep edilen analizler belirtilmelidir. Numune sıcaklığı ve miktarı tutanağa yazılır. Numune miktarının analize yeterliliğini kontrol edilir. Numune miktarı yeterli değilse; Numune Ret Tutanağı ile iade edilir.

4.1.7. Analiz için gelen numune yukarıda belirtilen durumların hepsini karşılıyor ise, numune kabul edilerek numuneye ait bilgiler teslim alan kişi tarafından Genel Numune Kayıt Defteri(Kontrol Laboratuvarlarının Kuruluş, Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esaslarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik EK-3)'ne kaydedilir. Kargo ile gelen numunelerin kargo numarası ve GTHB numunelerinde plastik mühür numarası da Genel Numune Kayıt Defteri'ne kaydedilir.

4.2. Numunenin Kodlanması ve Dağıtım

Kurumumuza gelen denetim, resmi istek, ithalat ve ihracat numunelerine ait üst yazılar EBYS üzerinden, Evrak Kayıt birimine gelir. Bunun yanında NKRD tarafından teslim alınan Özel İstek numunelerinin dilekçesi veya üst yazısı, Evrak-Kayıt birimine gönderilerek tarayıcıdan geçirilmek suretiyle EBYS sisteminde kayıt altına alınır. Evrak ve ilgili numune, NKRD birimindeki tezgah üzerinde eşlenir, Numune kodlanır. Kodlama, yıl/numune no (örn:1701100001) şeklinde yapılmaktadır. Kod numarası, etiketin üzerine yazılarak numune ambalajına yapıştırılır. Kod numarası, numunelere ait üst yazı ve numune tutanakları GKLS'ye kaydedilir. Numunede istenilen analizler sistem üzerinden, numune ise öncelik sırasına göre (Mikrobiyoloji) Numune teslim defteri ile elden ilgili laboratuvarlara gönderilir.

Mikrobiyolojik analiz için gelen numunelerden ikincil numune ayrılmaz. Numune çoklu ambalaj ile gelmiş ise numunenin bir kısmı MBL'ye gönderilir ve bu numunelerin NKRD'ye iadesi yapılmaz.

Numune tek ambalaj olarak analize gelmiş ve diğer analizler yanında mikrobiyolojik analiz de istenmiş ise, **NKRD personeli tarafından GKLS'ye istenilen analizler girilerek, numune teslim defteri ile gelen numune imza karşılığı MBL'ye teslim edilir.** Her laboratuvar birimi, **GKLS'de belirtilen analizleri** çalıştıktan sonra kendi biriminde muhafaza ettiği numune teslim defteri ile numuneyi diğer birimlere imza karşılığı teslim eder. Numuneyi en son teslim alan laboratuvar birimi **GKLS'de** istenilen analizleri tamamladıktan sonra analizlerden arta kalan numuneyi numune teslim defteri ile NKRD personeline teslim eder. NKRD personeli tarafından arta kalan numune uygun saklama koşulları altında imha süresi dolana kadar muhafaza edilir.

HAZIRLAYAN Gazi ERGÜL KYB Sorumlusu	KONTROL EDEN Gazi ERGÜL KYB Sorumlusu	ONAYLAYAN Erol MATPAN Müdür V.
--	--	---

Ç O R U M		NUMUNE KABUL, KODLAMA, İADE VE İMHA TALİMATI	Doküman No	19NKRD.ST01
			Yayın Tarihi	02.09.2013
			Rev. No	04
			Rev. Tarihi	17.11.2017
			Sayfa	5 / 7

Mikotoksin analizi amacıyla ÇGKL'ye denetçiler tarafından getirilen numunelerin öğütülmesi; denetçilerin ve NKRD personelinin refakati ile KKL tarafından yapılır. Numune ile beraber getirilen şahit numune NKRD personeli tarafından Şahit Numune Takip Formuna kaydedilir ve NKRD biriminde muhafaza edilir. Talep edilen analizler sadece tek bir laboratuvar tarafından yapılacak ise veya hazırlık aşaması gerektirmiyorsa; NKRD personeli numuneyi doğrudan ilgili laboratuvara teslim eder.

Numuneler, istenilen analizlerin belirtildiği **GKLS** ve Numune Teslim Defteri ile ilgili laboratuvar personeline NKRD tarafından teslim edilir. Bu durumda karşılaşılan bir aksaklık (yanlış kodlu numune, yanlış kodlama, numune ambalajının yırtılması, delinmesi, yanlış analiz vb.) varsa, NKRD'ye bildirilir.

4.3. Numunenin Muhafaza, İade ve İmhası:

Numuneler analizleri esnasında bulunduğu laboratuvarın sorumluluğu altında olup uygun şartlarda muhafaza edilir. Laboratuvara dağıtımı yapılan ve istenilen analizler tamamlandıktan sonra numune teslim defteri ile NKRD'ye teslim edilen numuneler analiz raporunun çıkmasını takiben 15 iş günü NKRD tarafından uygun koşullarda muhafaza edilir. (**Mikrobiyoloji laboratuvarına gelen numuneler hariç.**) Analizden arta kalan numunelerin imhası NKRD tarafından takip edilir. Resmi denetim numunesi olarak analize gelen numunelerde ilgili mevzuat kapsamında yapılan değerlendirme sonucunun uygun olmaması halinde Bakanlığımız GGBS sistemi üzerinden numunenin takibi yapılarak uygun olmayan numune ile ilgili prosedür tamamlandıktan sonra muhafaza edilen numune NKRD tarafından imha edilir.

Dağıtımı yapılacak numunelerden ayrılan ikincil numuneler; numunenin özelliğine göre oda sıcaklığında, buzdolabında veya derin dondurucuda 2 ay süreyle muhafaza edilir. Son kullanma tarihi 2 aydan kısa olan numuneler; son kullanma tarihine kadar uygun koşullarda muhafaza edilir. İkincil Numuneler, İkincil Numune Takip Formu ile izlenir.

İstek halinde, analiz sonucu uygun olan numunelerin kalan kısmı (ikincil numune hariç) Numune İade Tutanağı karşılığında müşteriye iade edilir. Analiz sonucu olumsuz çıkan numunelerin iadesi söz konusu değildir.

Numunenin kabulü aşamasında müşterinin yazılı iade talebi olmasına rağmen müşteri tarafından raporun çıkmasını takiben 15 iş günü içinde geri alınmamış ise numuneler Numune İmha Tutanağı düzenlenerek imha edilir.

HAZIRLAYAN Gazi ERGÜL KYB Sorumlusu	KONTROL EDEN Gazi ERGÜL KYB Sorumlusu	ONAYLAYAN Erol MATPAN Müdür V.
--	--	---

Ç O R U M		G K L M	NUMUNE KABUL, KODLAMA, İADE VE İMHA TALİMATI	
			Doküman No	19NKRD.ST01
			Yayın Tarihi	02.09.2013
			Rev. No	04
			Rev. Tarihi	17.11.2017
Sayfa	6 / 7			

5. İLGİLİ DOKÜMANLAR VE KAYITLAR:

- Numune Kabul Talimatı
- Gelen Evrak Kayıt Defteri
- Genel Numune Kayıt Defteri
- **GKLS (Numune Sevk Analiz İstek Bildirim Formu)**
- Numune İade Tutanağı
- Numune İmha Tutanağı
- İkincil Numune Takip Formu
- Özel İstek Analiz Talep Formu
- Analiz Metotları Prosedürü
- Gıda Güvenliği ve Kalitesinin Denetimi ve Kontrolüne Dair Talimat
- Numune Ret Tutanağı
- Analiz Ücret Listesi
- Numune Teslim Defteri
- Şahit Numune Takip Formu
- Kontrol Laboratuvarlarının Kuruluş, Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esaslarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik (29.12.2011 tarih ve 28157 sayılı Resmi Gazete)

HAZIRLAYAN Gazi ERGÜL KYB Sorumlusu	KONTROL EDEN Gazi ERGÜL KYB Sorumlusu	ONAYLAYAN Erol MATPAN Müdür V.
--	--	---

Ç O R U M		G K L M	NUMUNE KABUL, KODLAMA, İADE VE İMHA TALİMATI	Doküman No	19NKRD.ST01
				Yayın Tarihi	02.09.2013
				Rev. No	04
				Rev. Tarihi	17.11.2017
				Sayfa	7 / 7

6. REVİZYON:

Bölüm No/Adı	Rev. Tarihi	Rev. No	Yapılan Revizyonun Açıklaması
4.1.3 4.3	20.01.2014	1	“NKRD, dekontta yatırılan miktara göre Analiz Fiyatı Takip Formu düzenler.” İbaresini kaldırıldı. İmha süresi 15 gün olarak düzeltildi.
3 4.1.3 4.2 4.3 5	05.07.2017	2	GGBS ve açılımı eklendi. Ücretlendirme kısmı yeniden düzenlendi. Numunenin laboratuvarlararası izlenebilirliği açıklandı. Değerlendirme sonucu uygun olmayan numuneler için imha süreci eklendi. Numune teslim defteri eklendi. Özel İstek Analiz Talep Formu ve Analiz Talep Formu olarak değişti.
4.2 5	25.07.2017	3	Şahit Numune Takip Formu ibaresi eklendi.
3 4.2 4.3 5	17.11.2017	4	EBYS ve GKLS tanımları eklendi. Numunenin kodlanması, dağıtımını detaylandırıldı. Mikrobiyolojik numuneler için ekleme yapıldı. İlgili dokümanlar güncellendi.
		5	
		6	
		7	
		8	
		9	

HAZIRLAYAN Gazi ERGÜL KYB Sorumlusu	KONTROL EDEN Gazi ERGÜL KYB Sorumlusu	ONAYLAYAN Erol MATPAN Müdür V.
--	--	---